

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2796

Vragen van de leden **Omtzigt** en **Pieter Heerma** (beiden CDA) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *mensen die massaal afgezien hebben van een beroep tegen de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over de korting op hun partnertoeslag of de Algemene nabestaandenwet (Anw), omdat de SVB hen dat ten onrecht ontraadde en die daardoor definitief hun partnertoeslag kwijt lijken te zijn* (ingezonden 27 mei 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 6 juli 2015).

Vraag 1

Klopt het dat mensen die een beschikking kregen dat zij een deel van hun partnertoeslag (of uitkering op basis van de algemene nabestaandenwet) moesten terugbetalen omdat hun partner inkomen had uit de afkoop van een pensioen, in de beschikking een standaard verzoek hadden staan dat luidde: «U kunt binnen zes weken bezwaar maken tegen onze beslissing. Voor u dit doet, vragen wij u ons eerst te bellen. Misschien kan een gesprek u verder helpen en blijkt een bezwaarschrift niet nodig te zijn.»?Kunt u een standaard brief bij de antwoorden voegen?

Antwoord 1

Bovengenoemde passage staat standaard in elke beschikking die de SVB verstuurt. Het doel van deze tekst is om klanten de mogelijkheid te bieden contact op te nemen met de SVB teneinde eventuele onduidelijkheden weg te nemen en misverstanden op te lossen. In dezelfde brief staat ook standaard dat de geadresseerde binnen zes weken schriftelijk bezwaar kan maken tegen de beslissing. Bijgaand treft u een voorbeeldbrief aan.

Vraag 2

Was er een standaard telefoonscript voor wat de SVB antwoordde als mensen belden naar aanleiding van deze beschikking? Zo ja, kunt u dat telefoonscript met de Kamer delen?

Antwoord 2

Nee.

Vraag 3

Kent u de klachten van vele mensen die vertellen dat de SVB hen met klem ontraadde om in bezwaar te gaan omdat het toch geen zin had, omdat de wet toch duidelijk was en een bezwaar geen schijn van kans maakte?

Antwoord 3

Het beeld dat in de vraag wordt geschetst strookt niet met de telefoonrapporten die standaard worden vastgelegd door de SVB als er telefonisch contact is geweest. Voor zover kan worden nagegaan hebben SVB medewerkers belanghebbenden niet ontraden om in bezwaar te gaan. Dit zou ook volstrekt niet stroken met het beleid van de SVB in deze. Belanghebbenden kunnen desgewenst om inzage vragen in het telefoonrapport.

Vraag 4

Klopt het dat de Centrale Raad van Beroep juist oordeelde dat het volledig toerekenen van een afkoopsom aan een maand gelegen voor het bereiken van de pensioenleeftijd tot een onredelijk resultaat leidt en dat het tot de bevoegdheid van de SVB hoort om te besluiten op welke andere wijze het inkomen kan worden bepaald? (Zie onder andere Kamerstuk 32 043 nr. 253)

Antwoord 4

Zoals in eerdere antwoorden op Kamervragen¹ is aangegeven heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op 19 december 2014 in negen tussenuitspraken geoordeeld dat de SVB in beginsel correct heeft gehandeld door een afkoopsom klein pensioen te korten op de AOW-partnertoeslag en de Anw-uitkering, omdat de wetgever in het Algemeen Inkomensbesluit sociale zekerheidswetten (hierna: Inkomensbesluit) pensioen aanmerkt als in aanmerking te nemen inkomen. Eveneens heeft de CRvB in die uitspraken geoordeeld dat de wijze waarop de SVB de afkoop klein pensioen heeft gekort tot een onredelijk resultaat leidt. In mijn brief van 13 februari jl.² heb ik in lijn met de tussenuitspraken van de CRvB aangegeven dat het behoort tot de bevoegdheid van de SVB om te besluiten op welke andere wijze het inkomen kan worden bepaald (bijvoorbeeld door de korting te spreiden over een langere periode). Echter, in mijn brief heb ik ook aangegeven dat gehele of gedeeltelijk korting van de afkoopsom klein pensioen niet in lijn is met de bedoeling van het amendement Vermeij c.s.³ Belanghebbenden mogen geen financiële nadelen ondervinden als zij een afkoopsom van een klein pensioen ontvangen. Indien belanghebbenden geen gebruik (kunnen) maken van het door dit amendement geregelde keuzerecht, zou in dat geval de afkoopsom alsnog geheel of gedeeltelijk in mindering worden gebracht op de AOW-partnertoeslag. Ik heb daarom aangekondigd het Inkomensbesluit te wijzigen om zo te regelen dat een afkoopsom van een klein pensioen volledig wordt vrijgelaten bij de AOW-partnertoeslag en Anw-uitkering. Sinds 1 december 2014 worden nieuwe gevallen niet meer gekort.

Vraag 5

Klopt het dat deze mensen vervolgens massaal afgezien hebben van het maken van bezwaar en daardoor ook hun partnertoeslag verloren hebben? Klopt het dat de personen die wel in bezwaar en beroep gingen wel gelijk gekregen hebben naar aanleiding van de uitspraak bij de rechter en dat zij dat dus deden op basis van foutieve en/of misleidende informatie?

Antwoord 5

De suggestie die in de vraag wordt gewekt is niet juist. Zoals hiervoor is aangegeven worden nieuwe gevallen sinds 1 december 2014 niet meer gekort. Alle besluiten in nog op 1 december 2014 lopende bezwaar- en beroepszaken worden door de SVB conform het aangepaste Inkomensbesluit heroverwogen. Beslissingen die genomen zijn voor 1 december 2014 en waartegen geen bezwaar of beroep is ingesteld zijn rechtens onaantastbaar geworden. Deze besluiten worden niet herzien. Alle verzoeken om herziening die zien op deze laatste categorie worden door de SVB afgewezen. Tegen

¹ Kamerstukken II 2014/15, 2395 (Aanhangsel van de Handelingen).

² Kamerstukken II 2014/15, 32 043, nr. 253.

³ Kamerstukken II 2014/15, 33 988, nr. 29.

deze afwijzing staat weer bezwaar en beroep open voor zover het de juistheid van dat besluit betreft.

Vraag 6, 7 en 8

Zijn de gesprekken die gevoerd worden door de medewerkers van de SVB opgenomen op de band?

Bent u bereid onderzoek te (laten) doen naar die gesprekken zodat vastgesteld kan worden welk advies deze mensen gekregen hebben?

Hebben belanghebbenden het recht om die telefoongesprekken, waarmee zij formeel advies gehad hebben van de SVB, terug te luisteren?

Antwoord 6, 7 en 8

De SVB heeft geen gesprekken opgenomen. Wel wordt van ieder telefoongesprek standaard een rapport opgemaakt. Zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 9

Bent u bereid om mensen die niet in bezwaar en/of beroep gegaan zijn in de afgelopen vijf jaar, alsnog de gelegenheid te geven dit te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Belanghebbenden die geen bezwaar dan wel vervolgens geen beroep hebben aangetekend tegen het besluit tot korting van de afkoop klein pensioen kunnen de SVB om herziening van dat besluit vragen. De inhoud van nieuwe wet- en regelgeving of tot stand gekomen rechtspraak is op zichzelf echter geen grond die de SVB ertoe verplicht om terug te komen op een besluit waartegen geen rechtsmiddelen als bezwaar en beroep meer openstaan. Daarbij geldt dat het honoreren van een verzoek om herziening van een rechtens onaantastbaar besluit precedentwerking zou kunnen hebben voor andere situaties, ook buiten de afkoop van kleine pensioenen.

Vraag 10

Bent u bereid de Nationale ombudsman te vragen een onderzoek in te stellen of de SVB, c.q. de overheid correct gehandeld heeft bij de informatievoorziening over de afkoop van pensioenen, bij het versturen van beschikkingen en bij het afhandelen van telefonische gesprekken en bezwaren?

Antwoord 10

Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat de SVB onzorgvuldig heeft gehandeld. Dat is ook niet gebleken uit de rechterlijke uitspraken. Als men niet tevreden is met de werkwijze van de SVB kan te allen tijde een klacht worden ingediend bij de SVB. Als die klacht niet wordt gehonoreerd kan men vervolgens de Nationale ombudsman vragen onderzoek te doen. De Nationale ombudsman kan ook op eigen initiatief een onderzoek starten.

Vraag 11

Vindt u het logisch dat, nu de rechter heel duidelijk geweest is in deze zaak en daarbij ook naar eerder beleid verwijst, het gepast is om mensen die in de afgelopen vijf jaar ten onrechte gedupeerd zijn, tegemoet te komen?

Antwoord 11

Recent is gebleken dat gehele of gedeeltelijke korting van de afkoopsom klein pensioen niet in lijn ligt met de bedoeling van het amendement Vermeij c.s. Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op vraag 2 ben ik naar aanleiding hiervan op dit moment bezig met het aanpassen van het Inkomensbesluit. Het gaat hier om een nieuwe regeling die niet geldt voor belanghebbenden waarvan het besluit onder een ander geldend recht is vastgesteld en waarbij er inmiddels sprake is van een rechtens onaantastbaar besluit.

Vraag 12

Bent u bereid deze vragen vóór 9 juni 2015 te beantwoorden, zodat ze betrokken kunnen worden bij het Algemeen overleg pensioenonderwerpen voorzien op 10 juni, waar een brief over de afkoop van pensioenen op de agenda staat?⁴

Antwoord 12

De beantwoording van de vragen vindt heden plaats, waarbij kennis is genomen van het gegeven dat het AO Pensioenonderwerpen tot nader order is uitgesteld.

⁴ Kamerstuk, 32 043, nr. 253